

BA SCHOOL OF
BUSINESS AND FINANCE

APSTIPRINĀTS
ar Banku augstskolas
17.02.2021.
Rektores rīkojumu Nr. 1.5-3e/25

**METODISKIE NORĀDĪJUMI
PATSTĀVĪGO UN PĒTNIECISKO
STUDIJU DARBU
IZSTRĀDĀŠANAI UN AIZSTĀVĒŠANAI**

Rīga 2021

Saturs

1. Vispārīgie norādījumi	3
2. Darba izstrādāšanas galvenie posmi	5
2.1. Darba temats	5
2.2. Darba izstrādes kalendārais plāns	5
2.3. Darba vadītāja un studenta pienākumi un tiesības	6
3. Darba struktūra, apjoms un saturs	7
3.1. Anotācija.....	7
3.2. Ievads.....	8
3.3. Darba izklāsta daļa	10
3.4. Secinājumi un priekšlikumi	11
3.5. Pielikumi.....	11
4. Darba noformējums	13
4.1. Vispārīgās prasības	13
4.2. Titullapa.....	13
4.3. Satura rādītājs	13
4.4. Teksta noformēšana.....	13
4.5. Tabulu noformēšana	14
4.6. Attēlu noformēšana	15
4.7. Formulu noformēšana.....	16
4.8. Atsauču veidošana	17
4.9. Informācijas avotu saraksts	17
4.10. Darba iesniegšana	20
4.11. Papildu prasības, ja studiju programma tiek realizēta angļu valodā	20
5. Noslēguma darba izstrāde un aizstāvēšana	21
Pielikumi	26
1.pielikums	27
<i>Bakalaura darba un Maģistra darba</i>	27
<i>Valsts pārbaudījumu komisijas vērtēšanas principi un kritēriju skaidrojums</i>	27
1.pielikums - <i>Bakalaura darba un Maģistra darba Valsts pārbaudījumu komisijas vērtēšanas principi un kritēriju skaidrojums</i>	
2.pielikums - <i>Darba aizstāvēšanas vērtēšanas lapas paraugs</i>	
3.pielikums – <i>Recenzijas veidlapa</i>	
4.pielikums – <i>Maģistra darba recenzenta vērtēšanas principi un kritēriju skaidrojums</i>	
5.pielikums – <i>Bakalaura darba recenzenta vērtēšanas principi un kritēriju skaidrojums</i>	

1. Vispārīgie norādījumi

Metodisko norādījumu mērķis ir iepazīstināt studentus ar izvirzītajām prasībām patstāvīgajiem studiju darbiem, to izstrādāšanas, noformēšanas un aizstāvēšanas kārtību.

Banku augstskolas studiju programmās ir paredzēta šādu patstāvīgo darbu – referāta, biznesa vai inovāciju plāna, kursa darba, prakses pārskata, kvalifikācijas darba, lietišķā pētījuma, bakalaura un maģistra darba (turpmāk – darba) – izstrādāšana un aizstāvēšana. „Metodiskie norādījumi patstāvīgo studiju darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai” nosaka darbu izstrādi un aizstāvēšanu, un ir izmantojami arī referāta sagatavošanā. Šie darbi ir studentu apgūto zināšanu, prasmju un iemaņu kontroles veids vai kvalifikācijas apliecinājums.

Referāts ir izvērsts publisks rakstveida ziņojums par noteiktu tēmu atsevišķā studiju kursā.

Biznesa vai inovāciju plāna izstrādes mērķis ir parādīt studenta iegūtās zināšanas, prasmes un iemaņas uzņēmuma izveidē, inovatīvu ideju īstenošanā un investīciju piesaistes projektu izstrādē, izmaksu, budžeta, naudas plūsmas sagatavošanā, cilvēkresursu politikas analizē un lēmuma pieņemšanas nodrošināšanā.

Banku augstskolas bakalaura studiju programmas apguves laikā studējošais izstrādā un aizstāv trīs studiju darbus: kursa darbu, prakses pārskatu un lietišķo pētījumu.

Kursa darba izstrādes mērķis ir apliecināt prasmes un pētnieciskā darba iemaņas studiju kursam atbilstošo teorētisko zināšanu lietošanu problēmu noteikšanā/risināšanā.

Kursa darbam ir jāatbilst šādām prasībām:

- jābūt patstāvīgam pētījumam par aktuālu problēmu;
- jāsaturs pētījuma gaitas un rezultātu precīzs, skaidrs un loģisks izklāsts; no pētījuma izrietošie autora secinājumi un priekšlikumi;
- jāparāda studenta orientēšanās speciālajā literatūrā un citos avotos, to vērtējums, informācijas savākšanas un apstrādes prasme, pētniecības metožu un datortehnikas izmantošana.

Prakses pārskata mērķis ir apliecināt studenta izpratni par uzņēmuma vai organizācijas vadīšanas metodēm un instrumentiem, aktuālajām attīstības tendencēm un spējas pielietot apgūtās zināšanas aktuālu uzņēmuma un/vai finanšu vadības problēmu risināšanai, atbilstoši prakses uzdevumam.

Lietišķais pētījums ir studentu grupas izstrādāts darbs, kurā tās dalībnieki apliecina zināšanas un prasmes sadarboties, izprast aktuālu praktisku problēmu, apkopot un analizēt datus, kā arī piedāvāt risinājumu(s) un novērtēt to ietekmes.

Banku augstskolas studiju programmu **valsts pārbaudījumu noslēguma darbi** ir: pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmai - kvalifikācijas darba, bakalaura programmai – bakalaura darba un maģistra programmai - maģistra darba, izstrāde un aizstāvēšana.

Kvalifikācijas darba un bakalaura darba izstrādes mērķis ir sistematizēt, paplašināt un nostiprināt teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas. Darbam obligāti jāsaturs teorētiskā un praktiskā daļa. Teorētiskajai daļai jābūt saistītai ar darba praktisko daļu.

Kvalifikācijas un bakalaura darbam jāatbilst šādām prasībām:

- jābūt aktuālam tautsaimniecības, tās nozares vai uzņēmuma konkrētas problēmas patstāvīgam pētījumam;
- jāparāda attiecīgās speciālās literatūras, ekonomikas informācijas un citu avotu pārzināšana, prasme tos analizēt, lietojot mūsdienu pētīšanas un datu apstrādes metodes;
- jāsaturs pētījuma gaitas un rezultātu precīzs, skaidrs un loģisks izklāsts, no pētījuma rezultātiem izrietoši autora secinājumi un priekšlikumi.

Maģistra darba izstrādes mērķis ir sekmēt studenta profesionālo attīstību un zinātniskās pētniecības prasmes. Darbam obligāti jāsaturs savstarpēji saistītas teorētiskā un praktiskā daļas.

Maģistra darbam jāatbilst šādām prasībām:

- jābūt zinātniskam pētījumam attiecīgajā zinātnes nozarē vai apakšnozarē;
- jāparāda studenta orientēšanās jaunākajā speciālajā literatūrā un citos avotos, prasme tos analizēt, lietojot mūsdienu pētīšanas un datu apstrādes metodes;
- jāapliecina prasme radoši strādāt, veicot konkrētu pētījumu;
- pētījuma gaitai jābūt loģiskai, pēctecīgai, rezultātam – vispārināmam un nepārprotamam.

2. Darba izstrādāšanas galvenie posmi

Darba izstrādāšanas gaita sastāv no šādiem posmiem: temata izvēle, darba plāna sastādīšana, informācijas un datu ieguve un vākšana, to izpēte, sistematizācija un analīze atbilstoši izvēlētajam temata pamatjautājumiem, darba izstrādāšana un noformēšana.

2.1. Darba temats

Profesionālā studiju programmā darbam jābūt veltītam praktiskas problēmas risināšanai. Darba tematam jāatbilst attiecīgajai studiju programmai vai studiju kursam.

Darba temats studentam ir jāizvēlas, ņemot vērā savas zinātniskās un profesionālās intereses un sagatavotības līmeni, informācijas datu un literatūras pieejamību, kā arī konkrētas nozares, uzņēmuma vai darba vietas intereses.

Kursa darba, kvalifikācijas darba un lietišķā pētījuma temats jāizvēlas no programmas direktora vai pasniedzēju piedāvātajiem tematiem, vai arī jāformulē atbilstoši savām interesēm un studiju programmas virzienam.

Bakalaura vai maģistra temats studentam jāformulē pašam, konsultējoties ar darba vadītāju.

Darba tematu students saskaņo ar darba vadītāju, un iesniedz Iesniegumu programmas direktoram temata un darba vadītāja apstiprināšanai, iekļaujot Iesniegumā arī īsu darba temata izvēles pamatojumu. Iesniegumu veidlapas ir pieejamas BAIS sadaļā Dokumenti – Patstāvīgo darbu tēmas (<https://bais.ba.lv/New/CS/Documents/Topics.aspx>).

Darba izstrādes gaitā, sadarbībā ar darba vadītāju, temats var tikt precizēts, par to savlaicīgi (vismaz mēnesi pirms nodošanas termiņa beigām) jāinformē programmas direktors, kā arī jāiesniedz kvalifikācijas darba, bakalaura darba, diplomdarba un maģistra darba precizētā temata tulkojums angļu valodā (saskaņots ar Svešvalodas katedras docētāju).

2.2. Darba izstrādes kalendārais plāns

Pēc temata apstiprināšanas studentam **ieteicams** sastādīt darba izpildes kalendāro plānu (<https://bais.ba.lv/New/CS/Documents/Topics.aspx>). Šo plānu saskaņo ar darba vadītāju. Labi sastādīts darba izpildes kalendārais plāns ievērojami atvieglo darba izpildi.

2.3. Darba vadītāja un studenta pienākumi un tiesības

Darba vadītāja pienākumos ietilpst:

- sniegt konsultāciju pētījuma virziena un temata noteikšanā, un darba kalendārā grafika izstrādē;
- sniegt konsultācijas darba hipotēzes, mērķa un uzdevumu noformulēšanā;
- konsultēt, veidojot darba struktūru;
- konsultēt, izvēloties literatūru un citus informācijas avotus, kā arī metodes, rosinot studentus veidot darbu uz primāro pētījumu pamata;
- izskatīt atsevišķas darba daļas un visu darbu kopumā un norādīt uz nepieciešamajām izmaiņām un papildinājumiem;
- informēt studiju programmas direktoru gadījumos, ja students neievēro darba izstrādes grafiku;
- pārbaudīt darba atbilstību metodiskajām prasībām;
- veicināt akadēmiskās ētikas principu ievērošanu – students darbu izpilda patstāvīgi, un visi informācijas avoti ir norādīti studenta darbā;
- izskatīt iesniegto pētījuma rezultātu, novērtēt sadarbību ar darba autoru, ņemot vērā studenta attieksmi, ieguldījumu un precizitāti un, ja darbs atbilst prasībām, norādīt to darba vadītāja atsauksmē (<https://bais.ba.lv/New/patstDarbi/studSaraksts.aspx>);
- piedalīties darba izstrādes semināros un darbu priekšizstāvēšanā.

Darba vadītāja tiesības:

- neparakstīt darbu, ja tas neatbilst metodiskiem norādījumiem un darba vadītāja darba izstrādes gaitā izteiktajiem ieteikumiem;
- atteikties no darba vadīšanas, ja students nepietiekami sadarbojas.

Studenta pienākumos ietilpst:

- izstrādāt studiju un noslēguma darbus patstāvīgi un atbilstoši metodiskajiem norādījumiem;
- ievērot BA noteiktos, kā arī ar darba vadītāju saskaņotos izpildes termiņus;
- sagatavot kvalitatīvu prezentāciju un piedalīties darba izstrādes semināros un priekšizstāvēšanā.

Studenta tiesībās ietilpst:

- rakstīt iesniegumu par darba vadītāja nomaiņu, argumentējot to.

3. Darba struktūra, apjoms un saturs

Darbam ir šāda struktūra:

- titullapa;
- anotācijas (kvalifikācijas, bakalaura darbam un maģistra darbam);
- saturs;
- ievads;
- saīsinājumu un nosacīto apzīmējumu saraksts (ja tas ir nepieciešams);
- pamatteksta nodaļas (nav vēlams vairāk kā trīs, izņemot prakses pārskatu);
- secinājumi un priekšlikumi;
- informācijas avotu saraksts;
- pielikumi.

Ieteicamais darba apjoms datortekstā bez pielikumiem:

- referātam	10 – 15 lappuses;
- biznesa plānam	20 – 30 lappuses;
- kursa darbam	25 – 30 lappuses;
- prakses pārskatam	25 – 35 lappuses;
- lietišķajam pētījumam	75 - 90 lappuses;
- kvalifikācijas darbam	35 – 40 lappuses;
- bakalaura darbam	50 – 60 lappuses;
- maģistra darbam	70 – 90 lappuses.

Rekomendējamā darba (kursa darba, kvalifikācijas darba, bakalaura darba un maģistra darba) struktūra (% no kopējā darba apjoma):

- ievads	5 – 7 %;
- darba izklāsta daļa	80 – 85 %;
- secinājumi un priekšlikumi	5 – 8 %.

3.1. Anotācija

Kvalifikācijas darbam, bakalaura darbam, maģistra darbam sagatavo anotāciju (katra līdz 1 lpp.) latviešu valodā un vienā svešvalodā (angļu, vācu vai franču valodā). Anotācija ir darba kopsavilkums, kas sniedz vispārēju priekšstatu par darba saturu un atspoguļo katras nodaļas saturu. Tā pārskata veidā atspoguļo:

- darba aktualitāti;

- darba mērķi;
- risināmos uzdevumus;
- galvenos pētījuma rezultātus un secinājumus.

Anotācijai ir jābūt uzrakstītai tā, lai to varētu izmantot atsevišķi no pārējā darba.

Anotācijā jānorāda:

- darba kopējais lappušu skaits;
- tabulu skaits;
- attēlu skaits;
- pielikumu skaits.

Anotācijas izklāstā teikumus pieņemts sākt ar vārdiem: izstrādāts, izpētīts, aprēķināts utt. Anotācijas nobeigumā ievieto darba **atslēgas vārdus** (raksturvārdus), kas raksturo darba tematu, rezultātus un galvenos mainīgos lielumus. Atslēgas vārdu skaits var būt no 3 līdz 7.

3.2. Ievads

Ievads ir darba (izņemot prakses pārskatu) un tā satura sistematizēta koncepcija, kas dod vispārēju apskatu par pētāmo problēmu. Tā ir kā darba vizītkarte, kas sniedz priekšstatu par pētījuma saturu, procesu un iecerēto rezultātu.

Ievadā jānorāda:

- pētījuma problēmas apraksts un izvirzītā problēma;
- pētījuma aktualitātes pamatojums;
- izvirzītā(-s) hipotēze(-s) un/vai pētījuma jautājumi;
- izvirzītais darba mērķis, kura sasniegšana nodrošina hipotēzes(-žu) pierādīšanu un/vai atbildes uz pētījuma jautājumiem;
- uzdevumu noteikšana un pakārtošana izvirzītajam darba mērķim;
- pētījumā izmantojamo metožu izvēle saskaņā ar veicamajiem uzdevumiem;
- pētījuma objekts un ierobežojumi;
- pētījuma periods;
- saīsinājumu skaidrojums.

Kursa darba un lietišķā pētījuma ievadā jānorāda darba apjoms lappusēs, tabulu, attēlu un pielikumu skaits.

Pētījuma **problēmas** apraksts ir jebkura pētījuma sākuma pozīcija. Pētījuma problēmas izvirzīšana ir jautājums, kuram ir nepieciešams papildu izpētes darbs gan teorētiskā, gan praktiskā līmenī. Pētījuma problēmas pamatojumam ir jābūt balstītam uz jaunākajām atziņām

gan zinātniskajos atklājumos, gan saistītam ar mūsdienu aktualitātēm, ko nosaka sabiedrības attīstību veidojošie faktori: ekonomika, politika, likumdošana, kultūra u.tml..

Šī nepieciešamība pēc padziļinātas pētījuma problēmas izpētes arī nosaka **pētījuma aktualitāti**. Pētījuma aktualitāte jāpamato ar risinājuma nepieciešamību konkrētā objektā.

Uzsākot pētījumu ir jāformulē darba **hipotēze(-s)**. Darba hipotēze ir sākotnējais pieņēmums, kas sekmē problēmas risinājumu un pētījuma gaitā tiek pārbaudīts. Pētījuma procesā pieņēmums tiek vai nu apstiprināts, vai noraidīts. Hipotēze apstiprinās (vai neapstiprinās) darba izpildes gaitā. Kā alternatīva hipotēzei(-ēm) var tikt formulēti 3-5 **pētījuma jautājumi**, uz kuriem atbildot pētījuma gaitā, iegūst atbildi uz definētās problēmas risinājuma iespējām. Atbildot uz pētījuma jautājumiem, iegūst atbildi par problēmas risinājuma iespējām.

Atbilstoši izvirzītajai hipotēzei(-ēm) vai pētījuma jautājumiem tiek formulēts darba **mērķis**. Tā sasniegšana nodrošina izvirzītās hipotēzes(-žu) pierādīšanu vai atbildes uz pētījuma jautājumiem. Darba mērķa formulējums ataino tā satura būtību. Mērķim jābūt īsam un konkrētam.

Atbilstoši noformulētajam mērķim izvirza darba **uzdevumus**, kas nodrošina šī mērķa sasniegšanu. Uzdevumu skaitam nevajadzētu būt lielākam par 3 – 5. Uzdevumi ir noteiktas metodiskas darbības, kas ir pakārtotas darba mērķim un atspoguļo tā sasniegšanas gaitu. Šie uzdevumi atspoguļo darba saturu. Uzdevumos tiek norādīts pētāmās parādības apjoms, tā ierobežojumi.

Pētījumu **metodes** ir instrumenti, ar kuru palīdzību tiek īstenoti darba uzdevumi un līdz ar to metodes ir jāizvēlas atbilstoši uzdevumu saturam. Pētījumos lieto gan kvalitatīvās metodes, piemēram, satura un tematiskās analīzes, gan kvantitatīvās, piemēram, ekonomiskās analīzes, statistiskās analīzes metodes (salīdzināšana, grupēšana, vidējo un relatīvo lielumu aprēķināšana, korelāciju analīze, regresijas analīze, dispersiju analīze u.c.), kā arī matemātiskās programmēšanas metodes. Hipotēžu pārbaudei ir vēlams lietot gan kvantitatīvās metodes, piemēram, statistisko hipotēžu testus, gan kvalitatīvās metodes, piemēram, iegūto rezultātu validēšanai. Ievadā jānorāda, kādas metodes ir izmantotas un kāpēc ir izvēlētas tieši šādas pētījumu metodes.

Pētījuma **objekts** raksturo pētījuma vidi – primārās informācijas (datu un faktoloģiskā materiāla) ieguves vietu. Aprakstot pētījuma objektu, precīzi nosaka tā telpiskās un institucionālās robežas (pētījuma areālu, kopienas, konkrētas organizācijas, iestādes u.tml.).

Ja darbā vairākkārt ir lietoti saīsinājumi, to atšifrējums jānorāda ievada beigās.

3.3. Darba izklāsta daļa

Pētāmā materiāla izklāsta pamatdaļas uzdevums ir sistematizētā veidā sniegt pētāmās problēmas teorētisku un praktisku pamatojumu. Darba pamatdaļu sadala nodaļās. Apjoma ziņā lielas nodaļas lietderīgi sadalīt apakšnodaļās. Nodaļu un apakšnodaļu skaits netiek reglamentēts, tas izriet no darba apjoma un satura. Ieteicams darbu strukturēt 2 – 3 nodaļās. Lai izvairītos no darba sadrumstalotības, apakšnodaļa nevar būt mazāka par **trim lappusēm**.

Teorētiskā daļa apkopo dažādu teoriju salīdzinājumu un faktu materiālu, uz kuru pamata tiek veikta problēmas analīze. Veicot teorētisko analīzi, nedrīkst izmantot tikai citu autoru domas un atzinumus, **darbā ir jābūt arī vērtējumam un secinājumiem par pētāmo problēmu**. Ar plaģiātu saprot citas personas izteikto vai uzrakstīto domu, ideju, viedokļu, tabulu, grafiku, metodoloģijas, izgudrojumu vai atklājumu, kā arī citu personu rakstīta teksta pilnīgu vai daļēju tulkojumu tālāka paušana savā vārdā, neuzrādot avotu.

Teorētiskās daļas izstrādē liela nozīme ir zinātnisko publikāciju, teorētiskās literatūras un informācijas avotu izpētei, kā arī rakstiem no zinātnisko rakstu datu bāzēm (**bakalaura darbiem ne mazāk kā 4 raksti, maģistra darbiem ne mazāk kā 8 raksti**).

Ja darbā ir runa par normatīvajiem aktiem, kas nosaka izvēlētās pētījuma jomas darbību, tad izklāstā ir jāsniedz nevis attiecīgo normatīvo aktu skaidrojumi, bet gan analīze par normatīvo aktu ietekmi.

Būtiskākā (un apjomā lielākā) ir darba praktiskā daļa, kurā sniedz pētījuma problēmas risinājuma praktisko novērtējumu. Tā tiek veidota, pamatojoties uz teorētiskajā daļā aprobēto informāciju par pētījuma objektu izpēti, līdz ar to apliecina autora prasmi veikt pētījumu, izmantojot apgūtās zināšanas, informatīvus materiālus un datus.

Lai nodrošinātu pilnvērtīgu pētījumu, nepieciešams iegūt un analizēt ne tikai **primāros datus**, bet arī **sekundāros datus**. Biežāk izmantojamie sekundāro datu avoti ir: Centrālās statistikas pārvaldes, Eurostat, Lursoft, Latvijas Bankas, FKTK u.c. pārskati. Veidojot pētījumu izlases apsekojumu (uzņēmumu, strādājošo darbinieku, iedzīvotāju, tūristu u.c.), studentam jānoskaidro, kādai ģenerālai kopai (nozarei, asociācijai, sociālai grupai, apvienībai u.c.) šī novērojuma dati pieder un cik tipiska ir izlases kopa svarīgāko ekonomisko vai statistisko rādītāju sistēmā, kā arī jāsecina, cik tā ir atbilstoša izvirzītā pētījuma mērķa sasniegšanai. **Pirms pētījuma rezultātu apraksta ir jāsniedz pilnvērtīga informācija par pētījuma metodēm un pētījuma procesu** – kā tika veidota aptaujas anketa, kā tika iegūti dati un kā tie tika apstrādāti.

Praktiskā materiāla apstrādei tiek izmantotas dažādas pētījuma kvantitatīvas un kvalitatīvas metodes un iegūtos datus atspoguļo tabulās un attēlos.

3.4. Secinājumi un priekšlikumi

Secinājumi un priekšlikumi ir darba noslēdzošā daļa, kurai ir vislielākā nozīme darba aizstāvēšanā. Secinājumi un priekšlikumi jānumurē ar arābu cipariem. Tos nodala un numurē atsevišķi. Secinājumi un priekšlikumi jāraksta tēžu veidā

Secinājumi (ne vairāk kā 15):

- secinājumiem jāizriet no darba satura un tos pamato ar svarīgākajiem datiem un faktiem, kas minēti darbā;
- secinājumiem ir jāatspoguļo svarīgākās atziņas, kas izriet no teorētiskās analīzes un praktiskā pētījuma. Tiem ir jābūt tieši saistītiem ar darba mērķi un uzdevumiem;
- secinājumiem jāatspoguļo pētījuma gaitā iegūtās novitātes un praktiskā nozīme, parādot autora ieguldījumu konkrētas pētījuma problēmas izpētē;
- secinājumiem ir jāsniedz atbildes uz izvirzītajām hipotēzēm un pētījumu jautājumiem;
- secinājumos jāparāda, ka darba mērķis ir sasniegts un uzdevumi ir izpildīti;
- secinājumos nav pieļaujami citāti no citu autoru darbiem.

Priekšlikumi (ne vairāk kā 10):

- priekšlikumos apkopo darbā pamatotās rekomendācijas problēmas risinājumam;
- priekšlikumiem jābūt pamatotiem, tiem jāizriet no darbā veikto pētījumu aprēķiniem, analīzes un izdarītajiem secinājumiem;
- priekšlikumiem jābūt konkrētiem, pamatotiem, realizējamiem praksē un ar norādītu adresātu;
- priekšlikumi nedrīkst būt savstarpēji pretrunīgi un formulēti nekonkrētā, vispārinātā veidā, piemēram, “sakārtot likumdošanu”, “radīt uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi”, “uzlabot nodokļu sistēmu” - autoram ir konkrēti jānorāda, kas, kam, kad un kāpēc būtu jā dara.

3.5. Pielikumi

Pielikumos pievieno dokumentus un informatīvos datus, ja tie ir pārāk detalizēti un apjomīgi, lai tiktu ievietoti pamattekstā. Ja pielikumā tiek pievienots kāds dokumenta paraugs, tam jābūt formāli aizpildītam (piemēram, veidlapa nedrīkst būt tukša). Pielikumos jāiekļauj dokumenti, kas ir lietoti kā pētniecības instruments (piemēram, aptaujas lapas), plašus analītiskus

aprēķinus, tabulas, kuras izmantotas darbā izdarītajos aprēķinos, instrukcijas, nolikumos, tehniskos datus u.c. materiālus.

Visā darbā ir jāievēro vienota lappušu numerācija un pielikumos numerācija turpinās. Pielikumi ir jānumurē ar arābu cipariem, norādot arī pielikuma nosaukumu, kas atspoguļo tā saturu.

Pielikumi jānoformē, norādot datu avotus. Pielikumus neieskaita darba kopējā apjomā.

4. Darba noformējums

4.1. Vispārīgās prasības

(skatīt BAIS sadaļā Dokumenti – Patstāvīgo darbu tēmas –Vadlīnijas Banku augstskolas studiju darbu noformējumam <https://bais.ba.lv/New/CS/Documents/Topics.aspx>)

Teksts rakstāms korektā valsts valodā bez gramatikas kļūdām, ievērojot šādas prasības:

- izklāstam ir jābūt precīzam, skaidram, loģiskam un konkrētam;
- jauna doma ir jāsāk rakstīt jaunā rindkopā;
- jauna nodaļa jāsāk rakstīt jaunā lappusē, apakšnodaļas raksta iepriekšējā izklāsta turpinājumā;
- katrai nodaļai ir jānorāda kārtas numurs (arābu cipariem) un nosaukums.

Apakšnodaļām ir jānorāda ar nodaļas numuru saistīts numurs un nosaukums.

4.2. Titullapa

Titullapa ir darba pirmā lappuse. Tā atspoguļo mācību iestādes nosaukumu, darba tematu, autora un darba zinātniskā vadītāja vārdu un uzvārdu. Vadītājam jānorāda arī zinātnisko vai akadēmisko grādu un akadēmisko amatu. Zinātnisko grādu doktors vai akadēmisko grādu maģistrs saīsina, pēc tā uzrādot zinātņu nozari (piemēram, *PhD*, *Dr.oec.*, *Dr.sc.administr.*, *Dr.paed.*, *Dr.iur.*, *Mag.math.* u.c.). Vadītāja akadēmisko amatu var saīsināt (piemēram, „profesors”- prof.; „asociētais profesors”- asoc. prof.; „docents”- doc.; lektora amata nosaukumu nesaīsina).

Autors ar savu parakstu apliecina, ka pētījums ir veikts patstāvīgi un visi informācijas avoti, kā arī no tiem ņemtie dati un definējumi ir norādīti darbā.

4.3. Satura rādītājs

Satura rādītājā norāda visas darba sastāvdaļas – ievadu, nodaļas, apakšnodaļas, secinājumus un priekšlikumus, bibliogrāfisko norāžu sarakstu, pielikumus. Satura rādītājā un tekstā nodaļu un apakšnodaļu virsrakstu formulējumiem jābūt vienādiem. Lapas, kas ir pirms satura rādītāja (anotācijas), satura rādītājā neuzrāda.

4.4. Teksta noformēšana

Darbam ir jābūt uzrakstītam un noformētam vizuāli tīkami un jāatbilst šādām prasībām:

- tekstu izvietoj uz A4 standarta formāta lapām (210x297);

- tekstu izlīdzina abās malās, no kreisās malas atstājot 30 mm, no labās 20 mm, augšmalā un apakšā 20 mm;
- pamattekstā rakstības burtu lielums ir 12 punkti, nodaļu virsrakstiem 16, apakšnodaļu – 14;
- pamatteksta krāsa melna;
- fonts Times New Roman;
- intervāls starp rindām ir 1,5;
- sākot jaunu rindkopu, atkāpe ir 1,27 cm;
- lapu numerāciju sāk ar titullapu, bet numuru uz **titullapas nenorāda**. Pārējās lapās numurus raksta apakšā pa vidu ar arābu cipariem.

4.5. Tabulu noformēšana

Pārskatāmības dēļ darbā izmantoto skaitlisko informāciju ieteicams izvietot tabulās. Katrai tabulai jānorāda kārtas numurs nodaļas ietvaros. Tabulas numurē ar diviem skaitļiem, lietojot arābu ciparus, no kuriem pirmais nozīmē nodaļas numuru, otrais – tabulas kārtas numuru nodaļā. Numuru raksta virs tabulas labajā pusē. Piemēram, 4.1. tabula. Katrai tabulai jādod tās saturam atbilstošs nosaukums (nosaukumam ir jāatbild uz jautājumiem Kas? Kur? Kad?), ko raksta virs tabulas zem numura.

Svarīgākie tabulu noformēšanas nosacījumi:

- Tabula nedrīkst būt pārāk liela un sarežģīta. Vienas lielas tabulas vietā labāk ir izveidot divas vai vairākas mazas tabulas. Ja tabula pārsniedz vienas lapas apjomu, tā pievienojama pielikumā.

- Tabula jāizveido samērīgi, lai tā būtu ne pārāk gara un ne pārāk plata. Ja tomēr tabulā ievietotais materiāls ir tāds, ka tabula nevar būt samērīga, tad labāk ir tabulu veidot garāku, nevis izvērst to platumā.

- Vairāk teksta ir jāraksta tabulas rindās, mazāk teksta – kolonnās.

- Tabulā ir jābūt aizpildītām visām rūtiņām. Ja parādība nav novērota, rūtiņā liek svītru (-), ja parādība ir, bet par to nav ziņu, liek trīs punktus (...), ja kādas rūtiņas aizpildīšana loģiski nav iespējama, raksta krustiņu (X).

- Tabulai jānorāda šīs tabulas sekundāro datu informācijas avots – grāmatas, statistisko datu krājumi, datu bāzes utt. Avota norādi veido kā atsauci.

Piemērs.

4.1. tabula

Latvijas komercbanku darbības rādītāji 2018. – 2020. gadā, tūkst. EUR

Rādītāji \ Periods	30.09.2018.	30.09.2019.	30.09.2020.
Procentu ienākumi	412 815	404 701	377 654
Procentu izdevumi	76 087	77 253	59 668
Komisijas naudas ienākumi	318 458	263 018	220 213
Komisijas naudas izdevumi	98 885	91 727	65 503
Kopā pamatdarbības ienākumi	630 920	578 075	502 915
Pelņa pirms nodokļiem	246 056	130 159	109 233

Avots: FKTK (2020)

Tabulas jāizvieto darbā pēc pirmās norādes uz tām. Tabulu satura skaidrojumam un secinājumiem, kādi no tām ir izdarāmi, vienmēr jābūt ietvertiem tekstā. Tabulā sniegto datu interpretācija ir darba autora uzdevums, un tas nav jāatstāj lasītāja ziņā.

4.6. Attēlu noformēšana

Visas ilustrācijas - shēmas, diagrammas, kartes, infografikas u.c. sauc par attēliem. Tos ievieto darbā tūlīt pēc norādes uz tiem tekstā.

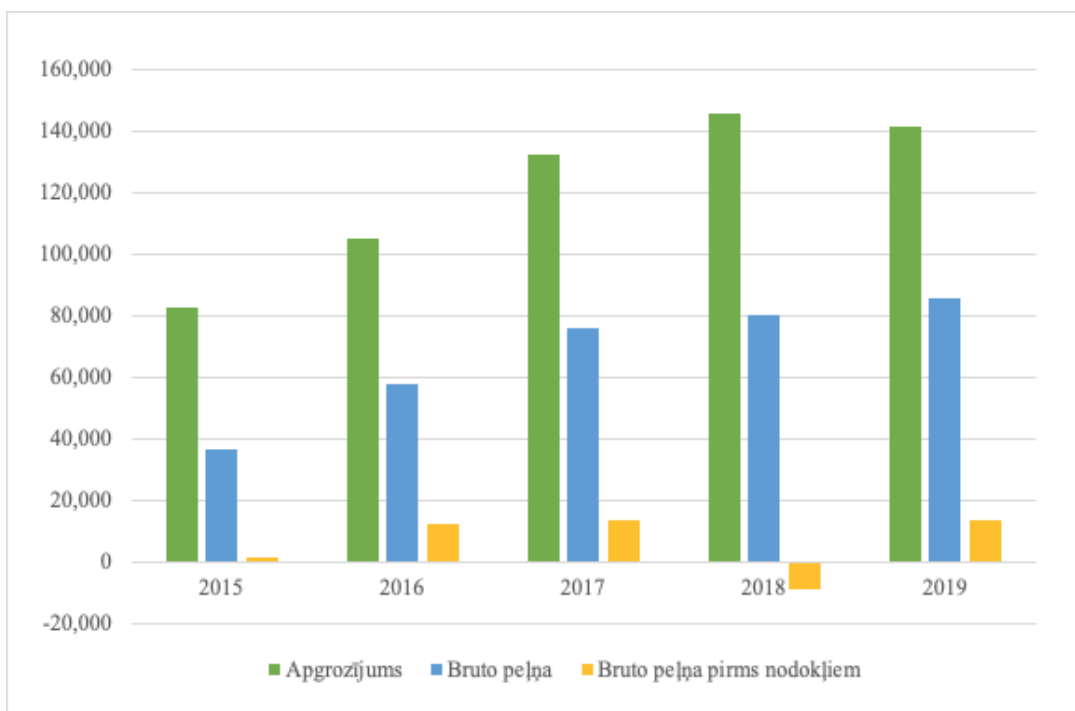
Attēli jāizvieto tā, lai tie būtu ērti pārskatāmi un lasāmi teksta lasīšanas virzienā vai arī pagriežot darbu par 90⁰ pulksteņa rādītāju kustības virzienā.

Attēli jāizveido samērīgi, lai tie nebūtu ne pārāk lieli un ne pārāk mazi.

Attēlus numurē ar arābu cipariem nodaļas ietvaros. Piemēram, 4.1. attēls.

Katram attēlam dod atbilstošu nosaukumu (nosaukumam ir jāatbild uz jautājumiem Kas? Kur? Kad?), kuru raksta zem attēla vidū vienā rindā ar numuru. Ja attēlu nosaukums ir vairākās rindās, tad attālums starp rindām ir 1.

Attēliem, kas ir aizgūti no sekundārajiem informācijas avotiem, norāda šī attēla izveides avotu. Avota norādi veido kā atsauci.

4.1. attēls. AS Grindeks apgrozījums un peļņa, tūkst. EUR

Avots: Grindeks (2020)

Attēla satura skaidrojumam un secinājumiem, kādi no tiem ir izdarāmi, vienmēr jābūt ietvertiem tekstā. Attēlā sniegto datu interpretācija ir darba autora uzdevums, un tas nav jāatstāj lasītāja ziņā.

4.7. Formulu noformēšana

Darbā norādītās formulas numurē ar arābu cipariem nodaļas ietvaros. Formulas numuru raksta lapas labajā pusē attiecīgās formulas zemākās rindas līmenī un iekļauj iekavās. Pēc formulas liekams komats. Atsaucoties tekstā uz formulu, jānorāda tās numurs iekavās. Formulām, kas aizgūtas no literatūras un citiem avotiem, dod attiecīgas atsauces uz tiem.

Piemērs. Dividenžu augšanas modeli aprēķina pēc formulas (4.1.):

$$P_0 = D_1 / K_S - g, \quad (4.1.)$$

kur

P_0 - parasto akciju pašreizējā cena,

D_1 - parasto akciju dividenžu summa, maksājama nākamajā periodā,

K_S - parasto akciju dividenžu likme,

g - sagaidāmais parasto akciju dividenžu pieauguma temps.

Avots: Brauns (2015)

4.8. Atsauču veidošana

Atsauces ir īsas norādes formas uz citu autoru tiešiem vai pārfrāzētiem citātiem, attēliem, formulām, skaitlisko materiālu, faktiem, kā arī atzinumiem un aizgūtām domām, tās ir jāveido jebkurā pētniecības darbā. Atsaucēs neizmanto lekciju materiālus.

Nav pieļaujama teksta pārrakstīšana no grāmatām, kā arī autora domu atstāstījums, nenorādot atsauci uz citēto darbu. Konstatējot šādu pārkāpumu, iesniegtā darba autoram bez ierunām tiek liegta iespēja aizstāvēt darbu.

Citāti jāraksta pēdējās. Citu autoru domu atstāstījums pēdējās nav jāliek.

Norādēm uz izmantotajiem avotiem tiek lietotas **tekstā** iestarpinātas atsauces, apaļajās iekavās norādot tikai autora uzvārdu, publikācijas izdošanas gadu:

Piemērs. Vadītājs sava darba efektivitāti var mērķtiecīgi attīstīt (Drukers, 2011), vai

Pīters Drukers (2011) uzskata, ka vadītājs sava darba efektivitāti var mērķtiecīgi attīstīt.

Ja autori ir divi, tad (Dubkēvičs un Barbars, 2011).

Atsaucē “un” raksta tajā valodā, kādā ir izmantotais avots (attiecīgi “and”, “und”, “et”, “и”).

Ja autoru ir vairāk par 2, tad (Ross et al., 2012).

Ja izmantotas viena autora vairākas viena gada publikācijas, tad pēc gada skaitļa ir jāraksta mazais burts a, b, c (Volkova, 2009a). Mazais burts pēc gada skaitļa attiecīgajam avotam ir pievienots arī Bibliogrāfisko norāžu sarakstā. Sarakstā šim avotam sekos otrs/nākamie autora attiecīgā gada avoti ar b, c.

Ja atsauce ir uz citātu, tad pēc tā jānorāda autors un publikācijas gads:

„Marriott filozofija: rūpējies par saviem darbiniekiem, un viņi rūpēsies par taviem klientiem, kuri atgriezīsies atkal un atkal” (Tourjalai, 2013).

Ja atsauce ir uz avotu, kam nav autora, tad atsaucē raksta organizācijas nosaukumu.

(Lursoft, 2011)

Tiesību aktiem u.c. oficiālajiem dokumentiem atsaucē ir dokumenta nosaukums.

(Civillikums, 1937).

(Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 2010).

4.9. Informācijas avotu saraksts

Darbā izmantoto informācijas avotu saraksts ir izmantoto informācijas avotu uzskaitījums **vienotā alfabētiskā secībā**.

Informācijas avotu sarakstā iekļauj visu grāmatu, rakstu, tekstu un citas informācijas uzskaitījumu, uz kuriem ir atsaucies darbā un kuri ir izmantoti darba izstrādes gaitā. Sastādot informācijas avotu sarakstu, ir jāievēro bibliogrāfijā pieņemtā avotu norādes secība:

- Latvijas Republikas likumi, LR MK noteikumi un citi normatīvie akti;
- autordarbi (grāmatas, grāmatās, rakstu krājumos, žurnālos un avīzēs ievietotie datu raksti, kā arī raksti no zinātnisko rakstu bāzēm (bakalaura darbiem ne mazāk kā 4 raksti, maģistra darbiem ne mazāk kā 8 raksti), gadagrāmatas, skaidrojošās vārdnīcas, materiāli no interneta, statistisko datu avoti;
- npublicētie materiāli.

Katras grupas sarakstu veido pēc latīņu alfabēta. Avotus, kas uzrakstīti krievu valodā, grupē atsevišķi un ievieto aiz pārējā saraksta, saglabājot kopēju numerāciju. Nav pieļaujama npublicētu lekciju, semināru un konferenču materiālu izmantošana.

Bibliogrāfiskā norāde sniedz pamatziņas izmantotā informācijas avota identifikācijai un raksturošanai un tiek izmantota avotu sarakstiem.

Grāmatām: uzvārds, iniciālis, (gads), *grāmatas nosaukums*, izdevējs, izdošanas vieta.

Piemēri.

- 1) Dubkēvičs, L., Barbars, A. (2011), *Role of organizational culture and leadership in company's efficiency*, LAP Lambert Academic Publishing, Saarbrücken
- 2) Ross, S., Westerfield, R., Jordan, B. (2012), *Fundamentals of corporate finance*, McGraw-Hill Irwin, Boston

Grāmatu nodaļām: uzvārds, iniciālis, (gads), “nodaļas nosaukums”, redaktora (ja ir norādīts) uzvārds, iniciālis, *grāmatas nosaukums*, izdevējs, izdošanas vieta, ietverošās lappuses.

Piemēri.

- 1) Bessley, M. and Wilson, P. (1999), "Marketing for the production manager", in Levicki, J. (Ed.), *Taking the Blinkers off Managers, Broom Relm*, London, pp. 29-33
- 2) Volkova, T. (2010), “Stratēģiskā vadīšana un tās procesi uzņēmumā”, no *Bizness pāri robežām*, LU Akadēmiskais apgāds, Rīga, 11-22. lpp.

Rakstiem žurnālos: uzvārds, iniciālis, (gads), “raksta nosaukums”, *žurnāla nosaukums*, laidiens, numurs, ietverošās lappuses, var būt arī digitālo objektu identifikators (doi).

Piemēri.

- 1) Mikelšone, E., Spilbergs, A., Volkova, T., Lielā, E., Frišfelds, J. (2020), "Idea Management System Application Type Impact on Idea Quantity", *European Integration Studies Journal*, No. 14, pp. 192-206, <https://doi.org/10.5755/j01.eis.1.14.26381>
- 2) Tambovceva, T., Atstaja, Dz., Tereshina, M., Uvarova, I., Livina, A.. (2020), "Sustainability challenges and drivers of cross-border greenway tourism in rural areas", *Sustainability*, Vol. 12 (15), doi:10.3390/su12155927
- 3) Zeibote, Z., Volkova, T., Todorov, K. (2019), "The impact of globalization on regional development and competitiveness: cases of selected regions", *Insights into Regional Development*, Vol. 1 (1), pp.33-47

Atsauces uz rakstiem konferenču rakstu krājumos veido tāpat kā žurnāliem, tikai pievieno precīzu konferences nosaukumu, datumu un vietu.

Piemērs.

Jakobsone, I., Petersons, M., Volkova, T. (2011), "Design integration into business processes for enhancing organizational capabilities to foster added value growth", in *Management theory and practice: synergy in organizations*, proceedings of the international conference in Tarty, 01-02 April 2011, pp. 442-478

Interneta avotiem: uzvārds, iniciālis (gads), „raksta nosaukums”, pieejams: interneta resursa adrese (skatīšanas datējums)

Piemērs.

Palmbaha, I. (2012), "Ko jāzina par grāmatvedības ārpakalpojumu izmantošanu", pieejams: <http://www.biznesam.lv/?sub=publications&id=356> (skatīts 2013. gada 1. martā)

Ja interneta avotā nav norādīts autora vārds, tad norāde jāšāk ar mājaslapas īpašnieka - Institūcijas, kas publicējusi internetā ievietoto materiālu, nosaukumu (1) vai tiesību aktiem – ar likuma nosaukumu (2).

Piemēri.

- 1) Citadele banka (2012), "Citadele Index: tranzīts un eksports – Latvijas iespēju potenciāls", pieejams: <http://www.citadele.lv/lv/index/> (skatīts 2020. gada 1. martā)
- 2) „Par nodokļiem un nodevām”: LR likums (1995), pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=33946> (skatīts 2020. gada 22. septembrī)

Ja darba izdošanas gads nav norādīts, raksta [n.d.] (nav datēts vai no date).

Dokumenta sējumu un laidienus, daļu uzrāda ar arābu cipariem.

Vārdus „sējums, laidiens, daļa” īsina: **sēj.**, **laid.**, **d.** - latv. val.; **Vol.**- angļu val.; **Bd.**: vācu val.;

Вып., **ч.** - krievu val.

Dokumenta lappuses saīsinājumā pieraksta:

lpp. - latv. val.; **c.** - krievu val.; **S.** - vācu val.; **p.** vai **pp.**- angļu val.

Gada skaitļus un datumus raksta ar arābu cipariem.

4.10. Darba iesniegšana

Visus darbus iesniedz elektroniski PDF formātā. Tiem ir jābūt saglabātiem un parakstītiem ar drošu elektronisko parakstu PDF formātā. Tad tie ir piemēroti lasīšanai un e-paraksta pārbaudei, izmantojot standarta programmatūru – Adobe Reader vai citu.

4.11. Papildu prasības, ja studiju programma tiek realizēta angļu valodā

Ja studiju programma tiek realizēta sadarbībā ar ārvalstu augstskolu, tad papildus ir jāievēro attiecīgās programmas vadlīnijas.

Bakalaura, maģistra grāda ieguvei nepieciešamie darbi izstrādājami un aizstāvami tajā Eiropas Savienības oficiālajā valodā, kurā tiek īstenota konkrētā studiju programma.

5. Noslēguma darba izstrāde un aizstāvēšana

Studiju programmu noslēguma darbi Banku augstskolā ir kvalifikācijas darbs, bakalaura darbs un maģistra darbs.

Darbu izstrādes un nodošanas termiņu nosaka programmas direktors un apstiprina studiju prorektors.

Darbs aizstāvēšanai jāiesniedz patstāvīgo darbu izstrādes plānā (norādīti BAIS vietnē) noteiktajā termiņā. Pēc minētā termiņa darbi aizstāvēšanai netiek pieņemti.

Noslēguma darbu izstrādes posmus: tēmas pieteikšanas, semināra, priekšizstāvēšanas un nodošanas termiņu nosaka studiju programmas direktors un apstiprina studiju prorektors.

Studenta pienākumi noslēguma darba izstrādes procesā:

- patstāvīgo darbu izstrādes plāna noteiktajā termiņā: izvēlēties pētījuma virzienu, izstrādāt un saskaņot darba tēmu ar izvēlēto darba vadītāju atbilstoši iegūstamajai kvalifikācijai. Darba vadītāju izvēlās no augstskolas docētāju vai nozares ekspertu vidus saskaņā ar viņu piedāvātajiem pētījumu virzieniem;
- iesniegt darba tēmas pieteikumu studiju programmas direktoram, saskaņojot to ar darba vadītāju un apliecinot ar parakstiem;
- piedalīties kvalifikācijas, bakalaura un maģistra darbu izstrādes seminārā un priekšizstāvēšanā.

Darbu izstrādes **seminārs**:

- darba seminārs un priekšizstāvēšana ir noslēguma darba izstrādes procesa neatņemama sastāvdaļa;
- noslēguma darbu izstrādes semināra mērķis ir studentiem un darbu vadītājiem kopīgi uzklaut un apspriest paveikto un sniegt ieteikumus pētījumu tālākai izstrādei;
- uz noslēguma darba izstrādes semināru students sagatavo līdz 10 minūšu garu ziņojumu un prezentāciju, kas pirms tam apspriesta un saskaņota ar darba vadītāju.

Prezentācijā iekļaujama šāda informācija:

- darba izvēlētais temats;
- problēmas raksturojums;
- pētījuma aktualitātes pamatojums;
- hipotēzes/pētījuma jautājumi;

- pētījuma mērķis;
- pētījuma uzdevumi;
- pētījumā izmantoto metožu (uzskaitīt) un izvēles pamatojums;
- pētījuma objekts/bāze (nozare, uzņēmums u. tml.);
- īsa anotācija ar izvēles pamatojumu par galvenajiem teorētiskās analīzes avotiem.

Noslēguma darbu izstrādes seminārā piedalās studenti un apstiprinātie darbu vadītāji. Noslēguma darbu izstrādes semināra grupas veido programmas direktors.

Komisijas locekļi mutiski uzreiz pēc uzstāšanās studentam sniedz:

- novērtējumu par prezentācijā iekļauto materiālu un tā atbilstību noslēguma darba izvēlētās tēmas izstrādāšanas prasībām;
- ieteikumus pētījuma tālākai izstrādei.

Semināra protokols tiek nodots studiju programmas direktoram. Ja students attaisnojošu iemeslu dēļ nevar ierasties uz noslēguma darbu izstrādes semināru konkrētajā grupā, tad viņa pienākums ir saskaņot dalību citā grupā.

Noslēguma darbu **priekšizstāvēšana:**

- darba priekšizstāvēšanas mērķis ir sekmēt studenta prasmes prezentēt pētījumu rezultātus un kontrolēt noslēguma darba izstrādes apstiprinātos termiņus, kas apliecinātu pētījumu gatavības līmeni, un sniegt ieteikumus pētījumu pilnveidošanai;
- līdz priekšizstāvēšanai studentam ir jāpaziņo programmas direktoram ar vadītāju saskaņotais precizētais temata formulējums;
- uz noslēguma darba priekšizstāvēšanu students sagatavo līdz 10 minūšu garu ziņojumu un prezentāciju par veiktā pētījuma praktiskās daļas rezultātiem, kas pirms tam apspriesti un saskaņoti ar darba vadītāju.

Prezentācijā iekļaujama šāda informācija:

- noslēguma darba precizētā tēma;
- hipotēžu/pētījuma jautājumu precizējuma pamatojums;
- pētījumā izmantoto metožu pielietojuma pamatojums;
- galvenie pētījuma rezultāti un no tiem izrietošie secinājumi;
- pētījuma gatavības pakāpe un veicamie uzdevumi līdz darba iesniegšanai augstskolā.

Studenta dalība priekšizstāvēšanā, iesniegtā papildus informācija, sagatavotā prezentācija un atbildes uz jautājumiem, kā arī vadītāja novērtējums par pētījuma izpildes apjomu (vismaz

2/3 no kopējā darba apjoma) un kvalitāti ir pamatojums tam, vai students spēs savlaicīgi un veiksmīgi pabeigt izstrādāt kvalitatīvu pētījumu. Noslēguma darba priekšizstāvēšanā piedalās studenti un apstiprinātie darbu vadītāji.

Komisijas locekļi mutiski uzreiz pēc uzstāšanās studentam sniedz:

- novērtējumu par prezentācijā iekļauto materiālu un tā atbilstību noslēguma darba izstrādāšanas prasībām;
- ieteikumus pētījuma tālākai izstrādei.

Noslēguma darbu priekšizstāvēšanas protokolā komisija sniedz savu atzinumu par darba gatavības pakāpi, protokols tiek iesniegts studiju programmas direktoram. Studiju programmas direktoram ir tiesības, pamatojoties uz priekšizstāvēšanas protokolā sniegtajiem ieteikumiem, gadījumā, ja noslēguma darba izstrādes gatavības pakāpe neliecina par kvalitatīvu pētījumu un vienlaicīgi nav ievēroti pētījuma izstrādes termiņi, pieņem lēmumu par noslēguma darba iesniegšanas neakceptēšanu apstiprinātajā termiņā.

Darbu var uzskatīt par pabeigtu, ja tas ir noformēts atbilstoši prasībām un saņemts darba vadītāja atzinums (<https://bais.ba.lv/New/patstDarbi/studSaraksts.aspx>). Pēc tam autors augšupielādē darbu elektroniskā (PDF) formā pārbaudei pretplaģiāta programmā BAIS sistēmā. Ja programma nekonstatē plaģiāta pazīmes, programmas direktors darbu izskata un pieņem lēmumu par atļauju aizstāvēt to valsts pārbaudījumu komisijas sēdē.

Programmas direktors var nepieņemt darbu, ja:

- tas neatbilst patstāvīgo darbu (Metodiskie norādījumi patstāvīgo studiju darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai) izstrādes noteikumiem – neatbilstošs apjoms, tehniskais noformējums;
- darbs tiek nodots pēc noteiktā termiņa.

Ja programmas direktors konstatē būtiskas neatbilstības, tad darbs netiek pieņemts un programmas direktors nekavējoties sazinās ar autoru un darba vadītāju.

Ja programmas direktors nav devis atļauju darba aizstāvēšanai, domstarpību izskatīšanai, ja direktora lēmumam autors un vadītājs nepiekrīt, darbu apspriež attiecīgās katedras sēdē, piedaloties darba vadītājam, un katedras atzinumu fiksē protokolā.

Plaģiāta gadījumā studiju programmas direktors nodod šo jautājumu izskatīšanai Ētikas komisijā, kas sniedz atzinumu.

Ja programmas direktors ir devis atļauju darba aizstāvēšanai, programmas koordinators to reģistrē un nodod izvērtēšanai noteiktajam recenzentam (attiecas uz bakalaura un maģistra darbu).

Noslēguma darba recenzentam ir tiesības uzaicināt studentu, lai viņš sniedz paskaidrojumus par savu darbu.

Recenzija tiek rakstīta elektroniski, aizpildot īpašu veidlapu (3.pielikums). Recenzents ne vēlāk kā **3 (trīs)** dienas pirms darba aizstāvēšanas recenzijas elektronisko versiju (ar darba vērtējumu) nosūta darba autoram un programmas koordinātoram.

Kvalifikācijas darbam darba vadītājs raksta atsauksmi, kuru nosūta elektroniski studentam un programmas direktoram ne vēlāk kā **3 (trīs)** dienas pirms darba aizstāvēšanas (<https://bais.ba.lv/New/patstDarbi/studSaraksts.aspx>).

Kvalifikācijas, bakalaura un maģistra darbu var aizstāvēt studenti, kas ir izpildījuši studiju programmas prasības. Studentu sarakstu, kuriem ar studiju prorektora rīkojumu ir dota atļauja aizstāvēt darbu, programmas direktors iesniedz komisijai.

Kvalifikācijas, bakalaura un maģistra darbu students aizstāv pie attiecīgās studiju programmas direktora izveidotas valsts pārbaudījumu komisijas, kuras sastāvu ar rīkojumu apstiprina rektors vai studiju prorektors.

Komisijas sastāvā ir komisijas vadītājs un vismaz četri komisijas locekļi. Komisijas vadītājs un vismaz puse no komisijas sastāva ir nozares profesionālo organizāciju vai darba devēju pārstāvji.

Kvalifikācijas pārbaudījumu norises procedūru nosaka attiecīgās studiju programmas direktors un ar procedūru pirms pārbaudījumiem tiek iepazīstināti visi komisijas locekļi, kuriem izsniedz darba aizstāvēšanas vērtēšanas lapu (2. pielikums).

Komisija ir lemttiesīga, ja tajā piedalās ne mazāk kā 50% no komisijas locekļiem. Komisijas uzdevums ir vērtēt studentu teorētiskās zināšanas, profesionālo sagatavotību, radošās spējas un prasmes, kas iegūtas un attīstītas studiju laikā, un pieņemt lēmumu par studiju virzienam atbilstošās kvalifikācijas piešķiršanu un diploma izsniegšanu.

Darbu aizstāv komisijas atklātā sēdē.

Ja Banku augstskola ir konstatējusi, ka darbs satur ierobežotas pieejamības informāciju, tad to aizstāv slēgtā sēdē.

Darba aizstāvēšana sākas ar autora ziņojumu:

- kvalifikācijas darbam un bakalaura darbam – līdz 7 min.,
- maģistra darbam – līdz 10-15 min.

Aizstāvot darbu, students pamato darba temata aktualitāti un esošās problēmas, pētījuma mērķi, ziņojuma lielākā daļa ir veltīta svarīgāko secinājumu un priekšlikumu izklāstam, īpaši uzsverot autora izvirzītos konkrētos priekšlikumus.

Uzstāšanos papildina un sekmē iepriekš sagatavota prezentācija ar autora ziņojumā ietvertā materiāla vizuālu izklāstu (grafiskajiem attēliem un tabulām).

Pēc studenta uzstāšanās komisijas priekšsēdētājs pajautā, vai autors ir iepazinies ar recenziju vai darba vadītāja atsauksmi (kvalifikācijas darbam) un dod iespēju atbildēt uz recenzenta jautājumiem vai darba vadītāja atsauksmi un lūdz sniegt atbildes uz uzdotajiem jautājumiem un piezīmēm. Pēc tam seko komisijas locekļu un klātesošo jautājumi. Uz katru jautājumu autors sniedz īsas, precīzas un izsmeļošas atbildes. Šīs atbildes lielā mērā ietekmē darba novērtējumu, skat. Valsts pārbaudījumu komisijas vērtēšanas principus un kritērijus pielikumā 1.

Darbs tiek vērtēts ar atzīmi (10 ballu sistēmā), ņemot vērā arī recenzenta sniegto vērtējumu, skat. Vērtēšanas principus un kritērijus maģistra darba recenzijai pielikumā 2 un bakalaura darba recenzijai pielikumā 3. Darba galīgo atzīmi nosaka komisija (nosakot galējo vērtējumu, recenzenta vērtējums tiek pielīdzināts 35% no kopējā vērtējuma, 65% - komisijas locekļu vērtējumam) slēgtā sēdes daļā ar balsu vairākumu, atklāti balsojot. Komisijas lēmumu fiksē protokolā, kuru paraksta visi komisijas locekļi.

Studentam, kas aizstāvēšanā saņēmis neapmierinošu vērtējumu un nav iesniedzis apelāciju par darba vērtējumu, ir tiesības atkārtoti iesniegt darbu aizstāvēšanai trīs gadu laikā pēc studiju programmas teorētiskā kursa nokārtošanas.

Visiem elektroniskajiem dokumentiem (noslēguma darbam, vadītāja atsauksmei, recenzijai, komisijas protokoliem), ir jābūt saglabātiem un parakstītiem ar drošu elektronisko parakstu PDF formātā. Tad tie ir piemēroti lasīšanai un e-paraksta pārbaudei, izmantojot standarta programmatūru – Adobe Reader vai citu.

Pielikumi

1.pielikums
Bakalaura darba un Maģistra darba
Valsts pārbaudījumu komisijas vērtēšanas principi un kritēriju skaidrojums

Pētījuma aktualitāte un novitāte (1)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Aktualitāte ir pilnībā pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem (statistiskiem un finansiāliem datiem) par pētījuma objektu, kas ir pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēma, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir precīzi un pilnībā saprotami. Pētījums ir pilnībā patstāvīgs. Pētījumam ir zinātniskās un praktiskā (bakalaura darbam - zinātniskās vai praktiskā) lietojuma novitātes elementi.
9	Aktualitāte ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem (statistiskiem un finansiāliem datiem) par pētījuma objektu, kas ir pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēma, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir precīzi un pilnībā saprotami. Pētījums ir pilnībā patstāvīgs. Pētījumam ir zinātniskās un praktiskā (bakalaura darbam - zinātniskās vai praktiskā) lietojuma novitātes elementi.
8	Aktualitāte ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem (statistiskiem un finansiāliem datiem) par pētījuma objektu, kas ir pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus un/vai ir veikta padziļināta pētījuma objekta analīze. Pētījuma problēma, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir precīzi un saprotami. Pētījums ir patstāvīgs. Pētījumam ir zinātniskās un/vai praktiskā lietojuma novitātes elementi.
7	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas ir pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēma, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir pietiekami precīzi un saprotami. Pētījums ir patstāvīgs. Pētījumam ir praktiskā lietojuma novitātes elementi.
6	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumos ir neprecizitātes. Pētījums ir lielākajā daļā patstāvīgs.
5	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumos ir neprecizitātes. Pētījums ir daļēji patstāvīgs.
4	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi nav pietiekami precīzi un saprotami. Pētījums lielā mērā balstās uz citu rezultātiem.
3	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi nav pietiekami precīzi un saprotami. Pētījums pilnībā balstās uz citu rezultātiem.
2	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir neprecīzi. Pētījums pilnībā balstās uz citu rezultātiem.
1	Aktualitāte nav pamatota. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi nav saprotami. Pētījums pilnībā balstās uz citu rezultātiem.
0	Aktualitāte nav pamatota un pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa, uzdevumu formulējumi nav saprotami, un pētījums nebalstās uz izpēti.

Aizstāvamo pētījuma rezultātu kvalitāte (2)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Aizstāvamie rezultāti pilnībā atbilst pētījuma mērķim. Ir savākts un apkopots reprezentatīvs datu kopums. Sakarību un tendenču analīzei tiek izmantotas atbilstošas pētījumu metodes, kuru pieņēmumi ir pilnībā pārbaudīti. Rezultāti ir pilnībā pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem un ir vispārināmi.
9	Aizstāvamie rezultāti pilnībā atbilst pētījuma mērķim. Ir savākts un apkopots reprezentatīvs datu kopums. Sakarību un tendenču analīzei tiek izmantotas atbilstošas pētījumu metodes, kuru pieņēmumi ir pārbaudīti. Rezultāti ir pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem un ir vispārināmi.
8	Aizstāvamie rezultāti atbilst pētījuma mērķim. Ir savākts un apkopots reprezentatīvs datu kopums. Sakarību un tendenču analīzei tiek izmantotas atbilstošas pētījumu metodes, kuru pieņēmumi ir daļēji pārbaudīti. Rezultāti ir pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem.
7	Aizstāvamie rezultāti atbilst pētījuma mērķim. Ir savākts un apkopots pietiekams datu kopums. Sakarību un tendenču analīzei tiek izmantotas atbilstošas pētījumu metodes, kuru pieņēmumi ir daļēji pārbaudīti. Lielākā daļa rezultātu ir pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem.
6	Aizstāvamie rezultāti daļēji atbilst pētījuma mērķim. Ir savākts pietiekams datu kopums, tomēr tie netiek sistemātiski analizēti, vai arī ir pieļautas kļūdas, kuru rezultātā atsevišķi secinājumi ir bez pietiekama pamatojuma.
5	Aizstāvamie rezultāti daļēji atbilst pētījuma mērķim. Nav savākts pietiekams datu kopums vai arī tie netiek sistemātiski analizēti, vai arī ir pieļautas kļūdas, kuru rezultātā atsevišķi secinājumi ir bez pietiekama pamatojuma.
4	Aizstāvamie rezultāti daļēji atbilst pētījuma mērķim. Nav savākts pietiekams datu kopums, tie netiek sistemātiski analizēti un analizē ir pieļautas kļūdas, kuru rezultātā vairāki secinājumi ir bez pietiekama pamatojuma.
3	Aizstāvamie rezultāti daļēji atbilst pētījuma mērķim. Nav savākts pietiekams datu kopums vai datu analīze ir neatbilstoša, kā rezultātā secinājumi ir bez pamatojuma.
2	Aizstāvamie rezultāti daļēji atbilst pētījuma mērķim. Nav savākts pietiekams datu kopums un datu analīze ir neatbilstoša, kā rezultātā secinājumi ir bez pamatojuma.
1	Aizstāvamie rezultāti neatbilst pētījuma mērķim vai problēmas analīzei ir izmantoti neatbilstoši dati, kā rezultātā secinājumi ir bez pamatojuma.
0	Aizstāvamie rezultāti neatbilst pētījuma mērķim. Nav veikta izpēte.

Secinājumi un priekšlikumi (3)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Secinājumi pilnībā atbilst pētījuma mērķim, pilnībā izriet no veiktās izpētes un ir vispusīgi pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir vispusīgi, pragmatiski un ar norādītu adresātu.
9	Secinājumi pilnībā atbilst pētījuma mērķim, pilnībā izriet no veiktās izpētes un ir pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir pragmatiski un ar norādītu adresātu.
8	Secinājumi atbilst pētījuma mērķim, izriet no veiktās izpētes un ir pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir pragmatiski un ar norādītu adresātu.
7	Secinājumi atbilst pētījuma mērķim, izriet no veiktās izpētes un daļēji ir pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir pragmatiski, bet nav norādīts adresāts.
6	Secinājumi daļēji atbilst pētījuma mērķim vai atsevišķi neizriet no veiktās izpētes, vai tikai daļa no tiem ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir pragmatiski, bet nav norādīts adresāts.

1.pielikuma turpinājums

5	Secinājumi daļēji atbilst pētījuma mērķim un atsevišķi neizriet no veiktās izpētes, vai tikai daļa no tiem ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi ne vienmēr izriet no secinājumiem, ir nepilnīgi vai nav norādīts adresāts.
4	Secinājumi daļēji atbilst pētījuma mērķim un vairāki neizriet no veiktās izpētes. Pietrūkst pamatojuma ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nepilnīgi vai nav norādīts adresāts.
3	Secinājumi daļēji atbilst pētījuma mērķim, tie neizriet no veiktās izpētes. Pietrūkst pamatojuma ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nepilnīgi un nav norādīts adresāts.
2	Secinājumi neatbilst pētījuma mērķim, neizriet no veiktās izpētes. Pietrūkst pamatojuma ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nepilnīgi un nav norādīts adresāts.
1	Secinājumi neatbilst pētījuma mērķim, tie neizriet no veiktās izpētes. Nav pamatojuma ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nepilnīgi un nav norādīts adresāts.
0	Secinājumi neatbilst pētījuma mērķim, un neizriet no veiktās izpētes. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nesaprotami un nav norādīts adresāts.

Prezentācijas kvalitāte un tehniskais izpildījums (4)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Prezentācija ir izcili informatīva un pārskatāma, dod iespēju pilnībā novērtēt būtiskos pētījuma rezultātus. Izcils tehniskais un vizuālais prezentācijas noformējums.
9	Prezentācija ir ļoti informatīva un pārskatāma, dod iespēju novērtēt būtiskos pētījuma rezultātus. Prezentācija ļoti labi vizualizēti pētījuma rezultāti.
8	Prezentācija ir informatīva, pārskatāma un dod iespēju novērtēt pētījuma rezultātus.
7	Prezentācija ir informatīva, bet ir atsevišķi trūkumi noformējumā.
6	Prezentācija nav informatīva vai nedod iespēju pilnībā novērtēt pētījuma rezultātus. Ir atsevišķas "pārrakstīšanās kļūdas".
5	Prezentācija nav informatīva vai ir būtiski trūkumi noformējumā. Ir valodas un stila trūkumi.
4	Prezentācija nav informatīva vai ir būtiski trūkumi noformējumā, vai nav iespējams uztvert prezentāciju.
3	Prezentācija nav informatīva vai noformējums ir vājš, vai nav iespējams uztvert prezentāciju.
2	Prezentācija nav informatīva un noformējums ir vājš vai nav iespējams uztvert prezentāciju.
1	Prezentācija nav informatīva un noformējums ir vājš, un nav iespējams uztvert prezentāciju.
0	Nav prezentācijas.

Komunikācijas vērtējums un atbildes uz recenzenta un komisijas jautājumiem (5)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Komunikācija ir izcili skaidra, uztverama un pārliecinoša. Atbildes uz recenzenta un komisijas jautājumiem ir precīzas, pamatotas un izsmeļošas, tiek demonstrēta izcila tēmas pārzināšana.
9	Komunikācija ir ļoti skaidra, uztverama un pārliecinoša. Atbildes uz recenzenta un komisijas jautājumiem ir precīzas, pamatotas un izsmeļošas, tiek demonstrēta teicama tēmas pārzināšana.
8	Komunikācija ir skaidra, uztverama un pārliecinoša. Atbildes uz recenzenta un komisijas jautājumiem ir precīzas un pamatotas, tiek demonstrēta ļoti laba tēmas pārzināšana.

1.pielikuma turpinājums

7	Komunikācija ir skaidra, uztverama un pārliecinoša. Atbildes uz recenzenta un komisijas jautājumiem ir pietiekami precīzas un pamatotas, tiek demonstrēta laba tēmas pārzināšana.
6	Komunikācijas problēmas vai nepietiekama pārliecināšana. Atbildēs uz recenzenta un komisijas jautājumiem ir sastopamas neprecizitātes vai arī tās tikai daļēji ir pamatotas, ir nelielas šaubas par tēmas pārzināšanu.
5	Komunikācija nav uztverama vai nav pārliecinoša. Apmierinošas atbildes uz recenzenta un komisijas jautājumiem.
4	Komunikācija nav uztverama un nav pārliecinoša. Atbildes uz recenzenta vai komisijas jautājumiem ir nepilnīgas.
3	Komunikācija nav uztverama. Atbildes uz recenzenta un komisijas jautājumiem ir vājas.
2	Komunikācija nav uztverama vai nav atbildes uz recenzenta vai komisijas jautājumiem.
1	Komunikācija nav uztverama un nav atbildes uz recenzenta vai komisijas jautājumiem.
0	Komunikācija nav uztverama un atbildes uz recenzenta un komisijas jautājumiem nav.

2. pielikums

Darba aizstāvēšanas vērtēšanas lapas paraugs

_____ studiju programmas „_____” _____ darba aizstāvēšanas vērtēšanas lapa

Komisijas loceklis _____

Grupa: _____

Datums: _____

N.p.k.	Students	Temats	Recenzenta atzīme	Pētījuma aktualitāte un novitāte	Aizstāvamā pētījuma rezultātu kvalitāte	Secinājumi un priekšlikumi	Prezentācijas kvalitāte un tehniskais izpildījums	Komunikācijas vērtējums un atbildes uz recenzenta un komisijas jautājumiem	Komisijas locekļa vērtējums	Kopējais komisijas vērtējums	Gala vērtējums*
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											

* - Nosakot galējo vērtējumu, recenzenta vērtējuma svars ir 35% un komisijas kopējam vērtējumam 65%.

BANKU AUGSTSKOLA

Bakalaura / maģistra studiju programmas
programmas nosaukums
pilna/nepilna laika studiju
grupas numurs grupas studentes/a
vārds, uzvārds
bakalaura darba / maģistra darba / diplomdarba
Darba temats
RECENZĪJA

Kritērijs	Vērtējums
1. Pētījuma aktualitāte un praktiskā nozīmība, dizains un metodoloģija	
Pamatojums:	
2. Literatūras analīze	
Pamatojums:	
3. Veiktā pētījuma kvalitāte	
Pamatojums:	
4. Secinājumi un priekšlikumi	
Pamatojums:	
5. Novērtējuma pozīciju un izpildījuma vērtējums (skat. 2. lpp.)	

Recenzenta gala vērtējums: _____

Jautājumi noslēguma darba autoram/-rei:

Atzinums: Pētījuma apjoms un kvalitāte apliecina, ka tā autors (e) *ir/nav* ieguvis (-usi) bakalaura/maģistra līmenim un izvēlētajai studiju programmai atbilstošas kompetences, tāpēc iesaku darbu aizstāvēšanai.

Recenzents: _____
(vārds, uzvārds) (zinātniskais grāds, darbavieta, ieņemamais amats) (paraksts)

Datums _____

5. Novērtējuma pozīciju un izpildījuma vērtējums

Darba novērtējuma pozīciju un izpildījuma vērtējums, atbilstoši izvirzītajiem kritērijiem				
Novērtējuma pozīcija	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums		
		Pilnībā	Daļēji	Neatbilst
5.1. Darba temata atbilstība pētījuma mērķim un saturam, atslēgas vārdu atbilstība saturam	Noslēguma darba nosaukums korekts un atbilst pētījumam. Noslēguma darba temats atbilst pētījuma mērķim.			
5.2. Noslēguma darba struktūra un apjoms	Noslēguma darba struktūras noteicošo daļu esamība. Noslēguma darba apjoms atbilst prasībām.			
5.3. Noslēguma darba noformējuma kvalitāte	Ievads atbilst prasībām (metodiskiem norādījumiem).			
	Atsauču izmantošana un noformējums atbilst prasībām (metodiskiem norādījumiem).			
	Tabulu, attēlu un formulu noformējums atbilst prasībām (metodiskiem norādījumiem).			
	Informācijas avotu saraksta noformējums atbilst prasībām (metodiskiem norādījumiem).			
	Noslēguma darba uzrakstīts literārā valodā, atbilstoši akadēmiskā stila prasībām, nesatur stila un gramatiskās kļūdas.			

Vērtējums ballēs	rezultāts		
10	7	0	0
9	6	1	0
8	5	2	0
7	4	3	0
6	3	4	0
5	2	5	0
4	1	6	0
3			1
2			2
1			3 - 4
0			5 - 7

4.pielikums
Maģistra darba
recenzenta vērtēšanas principi un kritēriju skaidrojums

Pētījuma aktualitāte un novitāte. Pētījuma dizains un metodoloģija (1)	
Vērtējums (balles)	Vērtējuma raksturojums
10	Aktualitāte ir pilnībā pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem (statistiskiem un finansiāliem datiem) par pētījuma objektu, kas ir pietiekami plašs, lai izdarītu vispārīnājumus. Pētījuma problēma, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir precīzi un pilnībā saprotami. Pētījums ir pilnībā patstāvīgs. Pētījumam ir zinātniskās un praktiskā lietojuma novitātes elementi. Pētījuma dizains un metodoloģija ir pilnībā atbilstoša pētījuma mērķim.
9	Aktualitāte ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem (statistiskiem un finansiāliem datiem) par pētījuma objektu, kas ir pietiekami plašs, lai izdarītu vispārīnājumus. Pētījuma problēma, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir precīzi un pilnībā saprotami. Pētījums ir pilnībā patstāvīgs. Pētījumam ir zinātniskās un praktiskā lietojuma novitātes elementi. Pētījuma dizains un metodoloģija ir pilnībā atbilstoša pētījuma mērķim.
8	Aktualitāte ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem (statistiskiem un finansiāliem datiem) par pētījuma objektu, kas ir pietiekami plašs, lai izdarītu vispārīnājumus, un/vai ir veikta padziļināta pētījuma objekta analīze. Pētījuma problēma, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir precīzi un saprotami. Pētījums ir patstāvīgs. Pētījumam ir zinātniskās vai praktiskā lietojuma novitātes elementi. Pētījuma dizains un metodoloģija ir atbilstoša pētījuma mērķim un noslēguma darba studiju līmenim.
7	Aktualitāte ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem (statistiskiem un finansiāliem datiem) par pētījuma objektu, kas ir pietiekami plašs, lai izdarītu vispārīnājumus. Pētījuma problēma, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir pietiekami precīzi un saprotami. Pētījums ir patstāvīgs. Pētījumam ir praktiskā lietojuma novitātes elementi. Pētījuma dizains un metodoloģija ir atbilstoša pētījuma mērķim un studiju līmenim.
6	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārīnājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumos ir neprecizitātes. Pētījums ir lielākajā daļā patstāvīgs. Pētījuma dizains un metodoloģija tikai daļēji atbilst pētījuma mērķim.
5	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārīnājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumos ir neprecizitātes. Pētījums ir daļēji patstāvīgs. Pētījuma dizains un metodoloģija tikai daļēji atbilst pētījuma mērķim.
4	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārīnājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi nav pietiekami precīzi un saprotami. Pētījums lielā mērā balstās uz citu rezultātiem. Pētījuma dizains un metodoloģija neatbilst pētījuma mērķim un/vai studiju līmenim.
3	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārīnājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi nav pietiekami precīzi un saprotami. Pētījums pilnībā balstās uz citu rezultātiem un pētījuma dizains un metodoloģija neatbilst pētījuma mērķim un/vai studiju līmenim.
2	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārīnājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir neprecīzi. Pētījums pilnībā balstās uz citu rezultātiem un pētījuma dizains un metodoloģija neatbilst pētījuma mērķim un/vai studiju līmenim.

1	Aktualitāte nav pamatota. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi nav saprotami. Pētījums pilnībā balstās uz citu rezultātiem un pētījuma dizains un metodoloģija neatbilst pētījuma mērķim un/vai studiju līmenim.
0	Aktualitāte nav pamatota un pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa, uzdevumu formulējumi nav saprotami, pētījums nebalstās uz izpēti un pētījuma dizains un metodoloģija neatbilst pētījuma mērķim un/vai studiju līmenim.

Literatūras analīze (2)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Pētījums balstās uz aktuālo zinātnisko pētījumu (vairāk kā 13), kā arī zinātnisko un akadēmisko monogrāfiju kritisku un vispusīgu analīzi. Analīzes kvalitāte ir izcila un ļauj pilnībā pamatot izvēlēto izpēti metodoloģiju.
9	Pētījums balstās uz aktuālo zinātnisko pētījumu (vismaz 13) kritisku un vispusīgu analīzi. Analīzes kvalitāte ir teicama un ļauj pilnībā pamatot izvēlēto izpēti metodoloģiju.
8	Pētījums balstās uz aktuālo zinātnisko pētījumu (vismaz 12) kritisku un vispusīgu analīzi. Analīzes kvalitāte ir ļoti laba un ļauj pamatot izpēti metodoloģiju.
7	Pētījums balstās uz aktuālo zinātnisko pētījumu (vismaz 11) analīzi. Analīzes kvalitāte ir laba, tomēr nenodrošina pilnīgu izpēti metodoloģijas pamatojumu.
6	Pētījums tikai daļēji balstās uz zinātnisko pētījumu (vismaz 10) analīzi, izmantoti avoti ar vispārzināmo un plaši pieejamo informāciju vai analīzes kvalitāte nedod iespēju pamatot izpēti metodoloģiju.
5	Pētījums tikai daļēji balstās uz zinātnisko pētījumu (vismaz 9) analīzi, izmantoti avoti ar vispārzināmo un plaši pieejamo informāciju vai analīzes kvalitāte nedod iespēju pamatot izpēti metodoloģiju.
4	Pētījums tikai daļēji balstās uz zinātnisko pētījumu (vismaz 8) analīzi, izmantoti avoti ar vispārzināmo un plaši pieejamo informāciju un analīzes kvalitāte nedod iespēju pamatot izpēti metodoloģiju.
3	Pētījums nebalstās uz zinātnisko pētījumu analīzi vai izmantoti BA prasībām neatbilstoši avoti vai to analīzē ir pieļautas būtiskas kļūdas.
2	Pētījumam izmantoti BA prasībām neatbilstoši avoti un to analīzē ir pieļautas būtiskas kļūdas.
1	Pētījumam izmantoti BA prasībām neatbilstoši avoti un to analīzes kvalitāte ir vāja.
0	Pētījumam izmantoti BA prasībām neatbilstoši avoti un nav veikta to analīze.

Veikta pētījuma kvalitāte (3)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Problēmas analīzei ir iegūts pilnībā pietiekams un tiek izmantots reprezentatīvs datu kopums. Sakarību un tendenču analīzei tiek izmantotas pētījumu metodes, kuru pieņēmumi ir pārbaudīti, ir pilnībā atbilstoši un līdz ar to dod iespēju kvantitatīvi pamatot secinājumus un izdarīt vispārinājumus.
9	Problēmas analīzei ir iegūts pilnībā pietiekams un tiek izmantots reprezentatīvs datu kopums. Sakarību un tendenču analīzei tiek izmantotas pētījumu metodes, kuru pieņēmumi ir pārbaudīti un dod iespēju kvantitatīvi pamatot secinājumus un izdarīt vispārinājumus.
8	Problēmas analīzei ir iegūts pietiekams, reprezentatīvs datu kopums. Sakarību un tendenču analīzei tiek izmantotas pētījumu metodes, kuru pieņēmumi ir daļēji pārbaudīti. Secinājumi balstās uz kvantitatīvu analīzi.

7	Problēmas analīzei ir iegūts pietiekams datu kopums. Sakarību un tendenču analīzei tiek izmantotas pētījumu metodes, kuru pieņēmumi ir daļēji pārbaudīti. Lielākā daļa secinājumu balstās uz kvantitatīvu analīzi.
6	Problēmas analīzei ir iegūts pietiekams datu kopums, tomēr tie netiek sistemātiski analizēti, vai arī ir pieļautas kļūdas, kuru rezultātā atsevišķi secinājumi ir bez pietiekama pamatojuma.
5	Problēmas analīzei nav iegūts pietiekams datu kopums vai arī tie netiek sistemātiski analizēti, vai arī ir pieļautas kļūdas, kuru rezultātā atsevišķi secinājumi ir bez pietiekama pamatojuma.
4	Problēmas analīzei nav iegūts pietiekams datu kopums, tie netiek sistemātiski analizēti un analīzē ir pieļautas kļūdas, kuru rezultātā vairāki secinājumi ir bez pietiekama pamatojuma.
3	Problēmas analīzei nav iegūts pietiekams datu kopums vai datu analīze ir neatbilstoša, kā rezultātā secinājumi ir bez pamatojuma.
2	Problēmas analīzei nav iegūts pietiekams datu kopums un datu analīze ir neatbilstoša, kā rezultātā secinājumi ir bez pamatojuma.
1	Problēmas analīzei ir izmantoti neatbilstoši dati, kā rezultātā secinājumi ir bez pamatojuma.
0	Problēmas analīzei nav izmantoti dati un tā rezultātā secinājumi ir bez pamatojuma.

Secinājumi un priekšlikumi (4)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Secinājumi pilnībā atbilst pētījuma mērķim, pilnībā izriet no veiktās izpētes un ir vispusīgi pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir vispusīgi, pragmatiski un ar norādītu adresātu.
9	Secinājumi pilnībā atbilst pētījuma mērķim, pilnībā izriet no veiktās izpētes un ir pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir pragmatiski un ar norādītu adresātu.
8	Secinājumi atbilst pētījuma mērķim, izriet no veiktās izpētes un ir pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir pragmatiski un ar norādītu adresātu.
7	Secinājumi atbilst pētījuma mērķim, izriet no veiktās izpētes un daļēji ir pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir pragmatiski, bet nav norādīts adresāts.
6	Secinājumi daļēji atbilst pētījuma mērķim vai atsevišķi neizriet no veiktās izpētes, vai tikai daļa no tiem ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir pragmatiski, bet nav norādīts adresāts.
5	Secinājumi daļēji atbilst pētījuma mērķim un atsevišķi neizriet no veiktās izpētes, vai tikai daļa no tiem ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi ne vienmēr izriet no secinājumiem, ir nepilnīgi vai nav norādīts adresāts.
4	Secinājumi daļēji atbilst pētījuma mērķim un vairāki neizriet no veiktās izpētes. Pietrūkst pamatojuma ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nepilnīgi vai nav norādīts adresāts.
3	Secinājumi daļēji atbilst pētījuma mērķim, tie neizriet no veiktās izpētes. Pietrūkst pamatojuma ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nepilnīgi un nav norādīts adresāts.
2	Secinājumi neatbilst pētījuma mērķim, neizriet no veiktās izpētes. Pietrūkst pamatojuma ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nepilnīgi un nav norādīts adresāts.
1	Secinājumi neatbilst pētījuma mērķim, tie neizriet no veiktās izpētes. Nav pamatojuma ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nepilnīgi un nav norādīts adresāts.

0	Secinājumi neatbilst pētījuma mērķim, un neizriet no veiktās izpētes. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nesaprotami un nav norādīts adresāts.
---	---

Novērtējuma pozīciju un izpildījuma vērtējums (5)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Pilnībā: 7, daļēji: 0, neatbilst: 0
9	Pilnībā: 6, daļēji: 1, neatbilst: 0
8	Pilnībā: 5, daļēji: 2, neatbilst: 0
7	Pilnībā: 4, daļēji: 3, neatbilst: 0
6	Pilnībā: 3, daļēji: 4, neatbilst: 0
5	Pilnībā: 2, daļēji: 5, neatbilst: 0
4	Pilnībā: 1, daļēji: 6, neatbilst: 0
3	Neatbilst: 1
2	Neatbilst: 2
1	Neatbilst: 3 - 4
0	Neatbilst: 5 - 7

5.pielikums
Bakalaura darba
recenzenta vērtēšanas principi un kritēriju skaidrojums

Pētījuma aktualitāte un novitāte. Pētījuma dizains un metodoloģija (1)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Aktualitāte ir pilnībā pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem (statistiskiem un finansiāliem datiem) par pētījuma objektu, kas ir pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēma, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir precīzi un pilnībā saprotami. Pētījums ir pilnībā patstāvīgs. Pētījumam ir zinātniskās vai praktiskā lietojuma novitātes elementi. Pētījuma dizains un metodoloģija ir pilnībā atbilstoša pētījuma mērķim.
9	Aktualitāte ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem (statistiskiem un finansiāliem datiem) par pētījuma objektu, kas ir pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēma, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir precīzi un pilnībā saprotami. Pētījums ir pilnībā patstāvīgs. Pētījumam ir zinātniskās vai praktiskā lietojuma novitātes elementi. Pētījuma dizains un metodoloģija ir pilnībā atbilstoša pētījuma mērķim.
8	Aktualitāte ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem (statistiskiem un finansiāliem datiem) par pētījuma objektu, kas ir pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus un/vai ir veikta padziļināta pētījuma objekta analīze. Pētījuma problēma, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir precīzi un saprotami. Pētījums ir patstāvīgs. Pētījumam ir zinātniskās vai praktiskā lietojuma novitātes elementi. Pētījuma dizains un metodoloģija ir atbilstoša pētījuma mērķim un noslēguma darba studiju līmenim.
7	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas ir pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēma, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir pietiekami precīzi un saprotami. Pētījums ir patstāvīgs. Pētījumam ir praktiskā lietojuma novitātes elementi. Pētījuma dizains un metodoloģija ir atbilstoša pētījuma mērķim un studiju līmenim.
6	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājums. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumos ir neprecizitātes. Pētījums ir lielākajā daļā patstāvīgs. Pētījuma dizains un metodoloģija tikai daļēji atbilst pētījuma mērķim.
5	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumos ir neprecizitātes. Pētījums ir daļēji patstāvīgs. Pētījuma dizains un metodoloģija tikai daļēji atbilst pētījuma mērķim.
4	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi nav pietiekami precīzi un saprotami. Pētījums lielā mērā balstās uz citu rezultātiem. Pētījuma dizains un metodoloģija neatbilst pētījuma mērķim un/vai studiju līmenim.
3	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi nav pietiekami precīzi un saprotami. Pētījums pilnībā balstās uz citu rezultātiem un pētījuma dizains un metodoloģija neatbilst pētījuma mērķim un/vai studiju līmenim.
2	Aktualitāte ir pamatota ar faktiem par pētījuma objektu, kas nav pietiekami plašs, lai izdarītu vispārinājumus. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi ir neprecīzi. Pētījums pilnībā balstās uz citu rezultātiem un pētījuma dizains un metodoloģija neatbilst pētījuma mērķim un/vai studiju līmenim.

1	Aktualitāte nav pamatota. Pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa un uzdevumu formulējumi nav saprotami. Pētījums pilnībā balstās uz citu rezultātiem un pētījuma dizains un metodoloģija neatbilst pētījuma mērķim un/vai studiju līmenim.
0	Aktualitāte nav pamatota un pētījuma problēmas, hipotēzes (jautājumu), mērķa, uzdevumu formulējumi nav saprotami. Pētījums nebalstās uz izpēti un pētījuma dizains un metodoloģija neatbilst pētījuma mērķim un/vai studiju līmenim.

Literatūras analīze (2)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Pētījums balstās uz aktuālo zinātnisko pētījumu (vairāk kā 4), kā arī zinātnisko un akadēmisko monogrāfiju kritisku un vispusīgu analīzi. Analīzes kvalitāte ir izcila un ļauj pilnībā pamatot izvēlēto izpēti metodoloģiju. Ir konstatēti pētījuma problēmas risināšanai citu zinātnieku paveiktais.
9	Pētījums balstās uz aktuālo zinātnisko pētījumu (vismaz 4) kritisku un vispusīgu analīzi. Analīzes kvalitāte ir teicama un ļauj pilnībā pamatot izvēlēto izpēti metodoloģiju.
8	Pētījums balstās uz aktuālo zinātnisko pētījumu (vismaz 4) kritisku analīzi. Analīzes kvalitāte ir ļoti laba un ļauj pamatot izpēti metodoloģiju.
7	Pētījums balstās uz aktuālo zinātnisko pētījumu (vismaz 4) analīzi. Analīzes kvalitāte ir laba, tomēr nenodrošina pilnīgu izpēti metodoloģijas pamatojumu.
6	Pētījums tikai daļēji balstās uz zinātnisko pētījumu (vismaz 4) analīzi un kā bibliogrāfijas avoti pamatā tiek izmantotas mācību grāmatas. Analīzes kvalitāte nedod iespēju pietiekami pamatot izpēti metodoloģiju.
5	Pētījums tikai daļēji balstās uz zinātnisko pētījumu (vismaz 4) analīzi, izmantoti avoti ar vispārzināmo un plaši pieejamo informāciju vai analīzes kvalitāte nedod iespēju pamatot izpēti metodoloģiju.
4	Pētījums tikai daļēji balstās uz zinātnisko pētījumu (vismaz 4) analīzi, izmantoti avoti ar vispārzināmo un plaši pieejamo informāciju un analīzes kvalitāte nedod iespēju pamatot izpēti metodoloģiju.
3	Pētījums nebalstās uz zinātnisko pētījumu analīzi vai izmantoti BA prasībām neatbilstoši avoti vai to analīzē ir pieļautas būtiskas kļūdas.
2	Pētījumam izmantoti BA prasībām neatbilstoši avoti un to analīzē ir pieļautas būtiskas kļūdas.
1	Pētījumam izmantoti BA prasībām neatbilstoši avoti un to analīzes kvalitāte ir vāja.
0	Pētījumam izmantoti BA prasībām neatbilstoši avoti un nav veikta to analīze.

Veikta pētījuma kvalitāte (3)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Problēmas analīzei ir iegūts pilnībā pietiekams un tiek izmantots reprezentatīvs datu kopums. Sakarību un tendenču analīzei tiek izmantotas pētījumu metodes, kuru pieņēmumi ir pārbaudīti, ir pilnībā atbilstoši un līdz ar to dod iespēju kvantitatīvi pamatot secinājumus un izdarīt vispārinājumus.
9	Problēmas analīzei ir iegūts pilnībā pietiekams un tiek izmantots reprezentatīvs datu kopums. Sakarību un tendenču analīzei tiek izmantotas pētījumu metodes, kuru pieņēmumi ir pārbaudīti un dod iespēju kvantitatīvi pamatot secinājumus un izdarīt vispārinājumus.
8	Problēmas analīzei ir iegūts pietiekams, reprezentatīvs datu kopums. Sakarību un tendenču analīzei tiek izmantotas pētījumu metodes, kuru pieņēmumi ir daļēji pārbaudīti. Secinājumi balstās uz kvantitatīvu analīzi.

7	Problēmas analīzei ir iegūts pietiekams datu kopums. Sakarību un tendenču analīzei tiek izmantotas pētījumu metodes, kuru pieņēmumi ir daļēji pārbaudīti. Lielākā daļa secinājumu balstās uz kvantitatīvu analīzi.
6	Problēmas analīzei ir iegūts pietiekams datu kopums, tomēr tie netiek sistemātiski analizēti, vai arī ir pieļautas kļūdas, kuru rezultātā atsevišķi secinājumi ir bez pietiekama pamatojuma.
5	Problēmas analīzei nav iegūts pietiekams datu kopums vai arī tie netiek sistemātiski analizēti, vai arī ir pieļautas kļūdas, kuru rezultātā atsevišķi secinājumi ir bez pietiekama pamatojuma.
4	Problēmas analīzei nav iegūts pietiekams datu kopums, tie netiek sistemātiski analizēti un analizē ir pieļautas kļūdas, kuru rezultātā vairāki secinājumi ir bez pietiekama pamatojuma.
3	Problēmas analīzei nav iegūts pietiekams datu kopums vai datu analīze ir neatbilstoša, kā rezultātā secinājumi ir bez pamatojuma.
2	Problēmas analīzei nav iegūts pietiekams datu kopums un datu analīze ir neatbilstoša, kā rezultātā secinājumi ir bez pamatojuma.
1	Problēmas analīzei ir izmantoti neatbilstoši dati, kā rezultātā secinājumi ir bez pamatojuma.
0	Problēmas analīzei nav izmantoti dati un tā rezultātā secinājumi ir bez pamatojuma.

Secinājumi un priekšlikumi (4)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Secinājumi pilnībā atbilst pētījuma mērķim, pilnībā izriet no veiktās izpētes un ir vispusīgi pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir vispusīgi, pragmatiski un ar norādītu adresātu.
9	Secinājumi pilnībā atbilst pētījuma mērķim, pilnībā izriet no veiktās izpētes un ir pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir pragmatiski un ar norādītu adresātu.
8	Secinājumi atbilst pētījuma mērķim, izriet no veiktās izpētes un ir pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir pragmatiski un ar norādītu adresātu.
7	Secinājumi atbilst pētījuma mērķim, izriet no veiktās izpētes un daļēji ir pamatoti ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir pragmatiski, bet nav norādīts adresāts.
6	Secinājumi daļēji atbilst pētījuma mērķim vai atsevišķi neizriet no veiktās izpētes, vai tikai daļa no tiem ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi izriet no secinājumiem, ir pragmatiski, bet nav norādīts adresāts.
5	Secinājumi daļēji atbilst pētījuma mērķim un atsevišķi neizriet no veiktās izpētes, vai tikai daļa no tiem ir pamatota ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi ne vienmēr izriet no secinājumiem, ir nepilnīgi vai nav norādīts adresāts.
4	Secinājumi daļēji atbilst pētījuma mērķim un vairāki neizriet no veiktās izpētes. Pietrūkst pamatojuma ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nepilnīgi vai nav norādīts adresāts.
3	Secinājumi daļēji atbilst pētījuma mērķim un neizriet no veiktās izpētes. Pietrūkst pamatojuma ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nepilnīgi un nav norādīts adresāts.
2	Secinājumi neatbilst pētījuma mērķim un neizriet no veiktās izpētes. Pietrūkst pamatojuma ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nepilnīgi un nav norādīts adresāts.
1	Secinājumi neatbilst pētījuma mērķim, neizriet no veiktās izpētes. Nav pamatojuma ar kvantitatīviem rādītājiem. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nepilnīgi un nav norādīts adresāts.

0	Secinājumi neatbilst pētījuma mērķim un neizriet no veiktās izpētes. Priekšlikumi neizriet no secinājumiem, ir nesaprotami un nav norādīts adresāts.
---	--

Novērtējuma pozīciju un izpildījuma vērtējums (5)	
Vērtējums (ballēs)	Vērtējuma raksturojums
10	Pilnībā: 7, daļēji: 0, neatbilst: 0
9	Pilnībā: 6, daļēji: 1, neatbilst: 0
8	Pilnībā: 5, daļēji: 2, neatbilst: 0
7	Pilnībā: 4, daļēji: 3, neatbilst: 0
6	Pilnībā: 3, daļēji: 4, neatbilst: 0
5	Pilnībā: 2, daļēji: 5, neatbilst: 0
4	Pilnībā: 1, daļēji: 6, neatbilst: 0
3	Neatbilst: 1
2	Neatbilst: 2
1	Neatbilst: 3 - 4
0	Neatbilst: 5 - 7